

საქართველოს ხელბურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

ხასვის მუნიციპალიტეტი,
სხვილოს ციხე

სხვილოს ციხე-დარბაზის
ხომლამსის რეაბილიტაციის
I ეტაპის პროექტი

თბილისი 2019წ.

საქართველოს ელტერული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგნებო
ქველთა რეაბილიტაციის სავროექტო სამსახური

ხასვის მუნიციპალიტეტი,
სხვილოს ციხე

სხვილოს ციხე-დარბაზის
ეომვლექსის რეაბილიტაციის
I ეტავის ვროექტი

სავროექტო ჯგუფი

სამსახურის უფროსი : ზ. სოსანიძე

არქიტექტორი: ო. ბერიანიძე

არქიტექტორი: თ. ბაბუცაძე

ხარჯთაღრიცხვა/მთავარი სვაციალისტი: დ.მარგველაშვილი

თბილისი 2019 წ.

ა ლ ბ ო მ ი ს შ ე მ ა დ გ ე ნ ლ ო ბ ა

№	დასახელება	ნახაზი№	გვერდ.№
1	თავფურცელი		1
2	სატიტულო ფურცელი		2
3	ალბომის შემადგენლობა		3
4	განმარტებითი ბარათი		4
5	აეროფოტო		5
6	არსებული მდგომარეობის ამსახველი ფოტომასალა		6-16
7	გეგმა		17
8	გეგმა გასაწმენდი ტერიტორიის ჩვენებით		18
9	ჰრილი1-1		19

განმარტებითი ბარათი

სხვილოს ციხე — შუა საუკუნეების ციხესიმაგრე შიდა ქართლში (ახლანდელი კასპის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე). მაღალი მთის ქედზე აღმართული ციხე გადაჰყურებს ლეხურის ხეობასა და ტირიფონის გაშლილ ვაკეს.

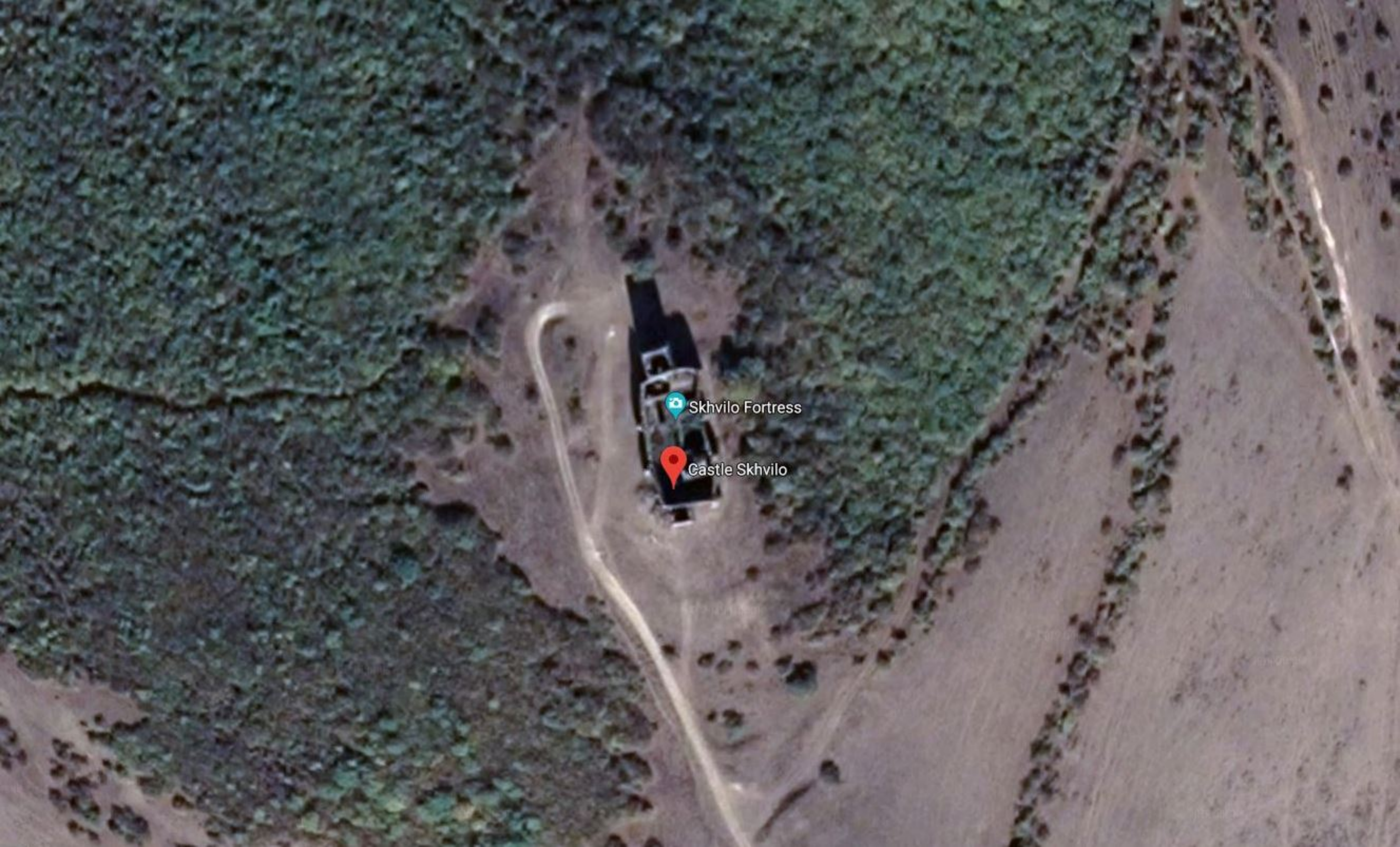
აგებულია XIV საუკუნეში. ვარაუდობენ, რომ აქ ციხე ადრევე იყო ("მატიანე ქართლისაში" (XI ს.) იხსენიებიან X საუკუნის მოღვაწენი დაჩი და ივანე სხვილოსელნი).

სხვილოს ციხის ისტორია დაკავშირებულია ზევდგენიძეთა (ამილახვარნი) ფეოდალური საგვარეულოს აღზევებასთან. XIV საუკუნეში მათ ჯერ სხვილოს მამული მიიღეს. დაამარცხა. XVII საუკუნის 40-იან წლებში სხვილოს ციხე ირანის აგრესიის წინააღმდეგ მებრძოლი ქართლის გამგებლის გივი ამილახვარის ერთ-ერთი დასაყრდენი იყო. XVIII საუკუნის ბოლომდე სხვილოს ციხე ამილახვართა საგვარეულოს ეკუთვნოდა. შემდგომში მან დაკარგა თავისი ადრინდელი მნიშვნელობა. ციხე წარმოადგენს გეგმით წაგრძელებულ, ოთხკუთხედის ფორმის ნაგებობას, რომელსაც ერთადერთი ვიწრო შესასვლელი დასავლეთიდან ჰქონდა. იგი 2 მ სიმაღლეზე იყო მოთავსებული და, როგორც ჩანს, ხის კიბით ადიოდნენ იქამდე. ციხის კედლების სიმაღლე 11-14 მ აღწევს, სისქე - 2 მ სულ ზემოთ მოწყობილი ყოფილა მებრძოლთა სამომრათ იარუსი.

საბრძოლო ბილიკის გასწვრივ განლაგებულია სათოფურები და სალოდეები. მაღალი კედლები ქონგურებით არის დაგვირგვინებული. ციხის თავსა და ბოლოში თითო კოშკი დგას. ორივე ხუთსართულიანი უნდა ყოფილიყო, მათგან მთავარია ჩრდილოეთის კოშკი. თავდაპირველად ციხის ტერიტორიაზე მცირე ზომის ეკლესია იდგა, შემდეგში, როდესაც მოსახლეობის რაოდენობა გაიზარდა, სივიწროვის გამო მას თავზე მეორე ეკლესია დააშენეს. ეკლესიის დასავლეთით ციხის კედელთან დიდი ზომის წყალსაცავია. ციხის ტერიტორიაზე შემორჩენილია საცხოვრებელი და სამეურნეო დანიშნულების შენობათა ნაშთები. სხვილოს ციხეს მინიჭებული აქვს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ძეგლის სტატუსი 2006 წელს და იგი ეროვნული კატეგორიის ძეგლთა ნუსხაშია.

სხვილოს ციხის ტერიტორიის გაწმენდის პროექტი მოიცავს ტერიტორიის გაწმენდას ბიო საფარისა, მაგვის და მიწისგან და ჩამოშლილი ქვებისგან, რომლებიც უნდა გადაეწოს და გამოყენებულ იქნას კედლების კონსერვაციისთვის. აუცილებელია ტერიტორიის გასუფთავება ნაგვისა და მიწისგან, ასევე უნდა მოეწყოს კიბეები და ცხაურის ტიპის კარი, ამოიძირკვოს 2 ხე რომელიც აზიანებს კედლებს. პირველ ეტაპზე აუცილებელია მოხდეს ტერიტორიის გაწმენდა რათა გამოჩნდეს და დაიგეგმოს შემდგომში ჩასატარებელი სამუშაოები. გასაწმენდი ტერიტორიის მთლიან მოცულობა შეადგენს 435 მ²

ჩასატარებელი სამუშაოების დეტალური ნუსხა იხ. ხარჯთარრიცხვაში.

Skhviloskaya Fortress

Castle Skhviloskaya

არსებული მდგომარეობის ამსახველი ფოტომასალა

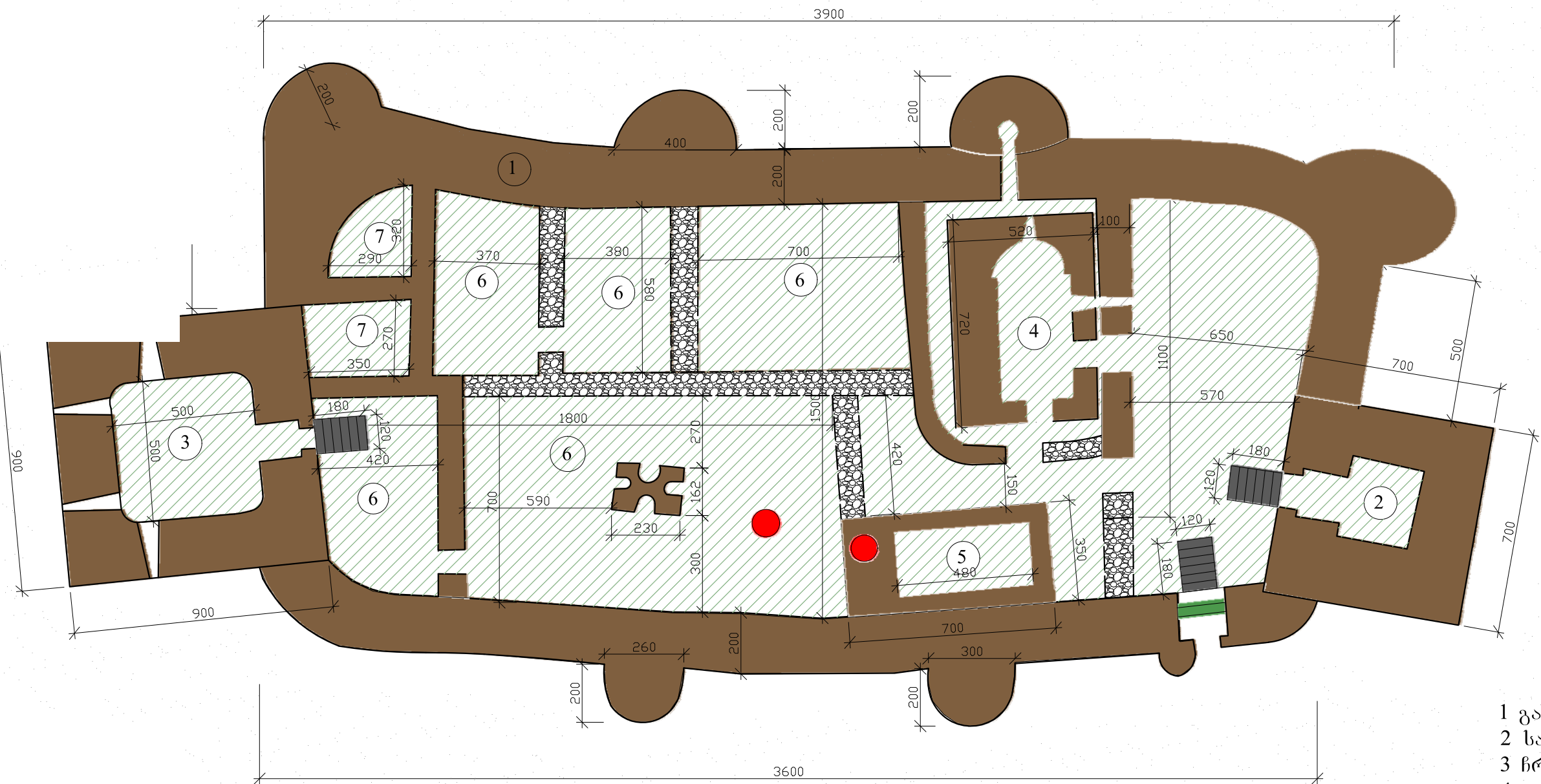

სხვილოს ციხე
გენ-გეგმა
მ 1:100

- საკონსერვაციო კედლები
- ლითონის კიბის მოწყობა (სიმაღლე-130სმ)
- გასაწმენდი ტერიტორია ნაგვისგან, ბიო საფარის მოხსნა, ჩამოშლილი ქვების გადარჩევა/დასაწყოება
- მოსაწყოები ცხაურის ტიპის კარები 180X160
- ორი ძირი ხის ამოძირკვა

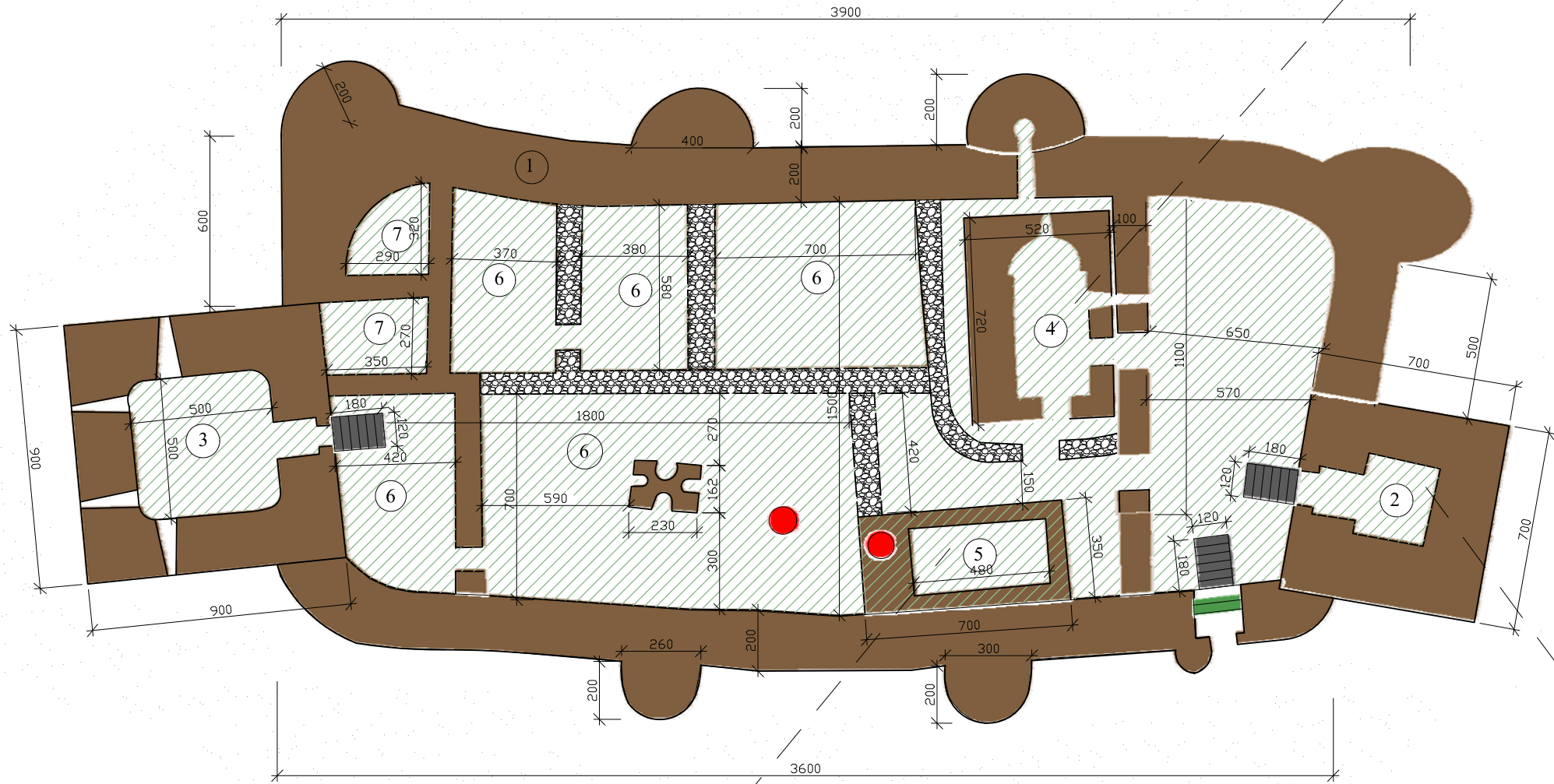
- 1 გალავანი
- 2 სამხრეთის კოშკი
- 3 ჩრდილოეთის კოშკი
- 4 ეკლესია
- 5 წყალსაცავი
- 6 საცხოვრებელი ნაგებობანი
- 7 სამეურნეო ნაგებობანი

 საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო			კასპის მუნიციპალიტეტი სხვილოს ციხე-დარბაზის კომპლექსის რეაბილიტაციის I ეტაპის პროექტი		სტადია	
					ანაზომი	
					ფ. №	ს. ფ.
სამს. უფრ.		გოსონიძე	სხვილოს ციხე-დარბაზის კომპლექსის რეაბილიტაციის I ეტაპის პროექტი			
არქიტექტორი		ობერიანიძე				
არქიტექტორი		თტაბუცაძე	გეგმა გასაწმენდი ტერიტორიის ჩვენებით		მასშ. : თ:	

სხვილოს ციხე
გეგმა გასაწმენდი
ტერიტორიის
ჩვენებით

ეკლესიის ტერიტორიის გაწმენდა,
ჩამოშლილი ქვების გადარჩევა და დასაწყობება

წყალსაცავის გასუფთავება ბიო საფარის მოხსნა

სამხრეთის კოშკის გასუფთავება

- 1 გალავანი
- 2 სამხრეთის კოშკი
- 3 ჩრდილოეთის კოშკი
- 4 ეკლესია
- 5 წყალსაცავი
- 6 საცხოვრებელი ნაგებობანი
- 7 სამეურნეო ნაგებობანი

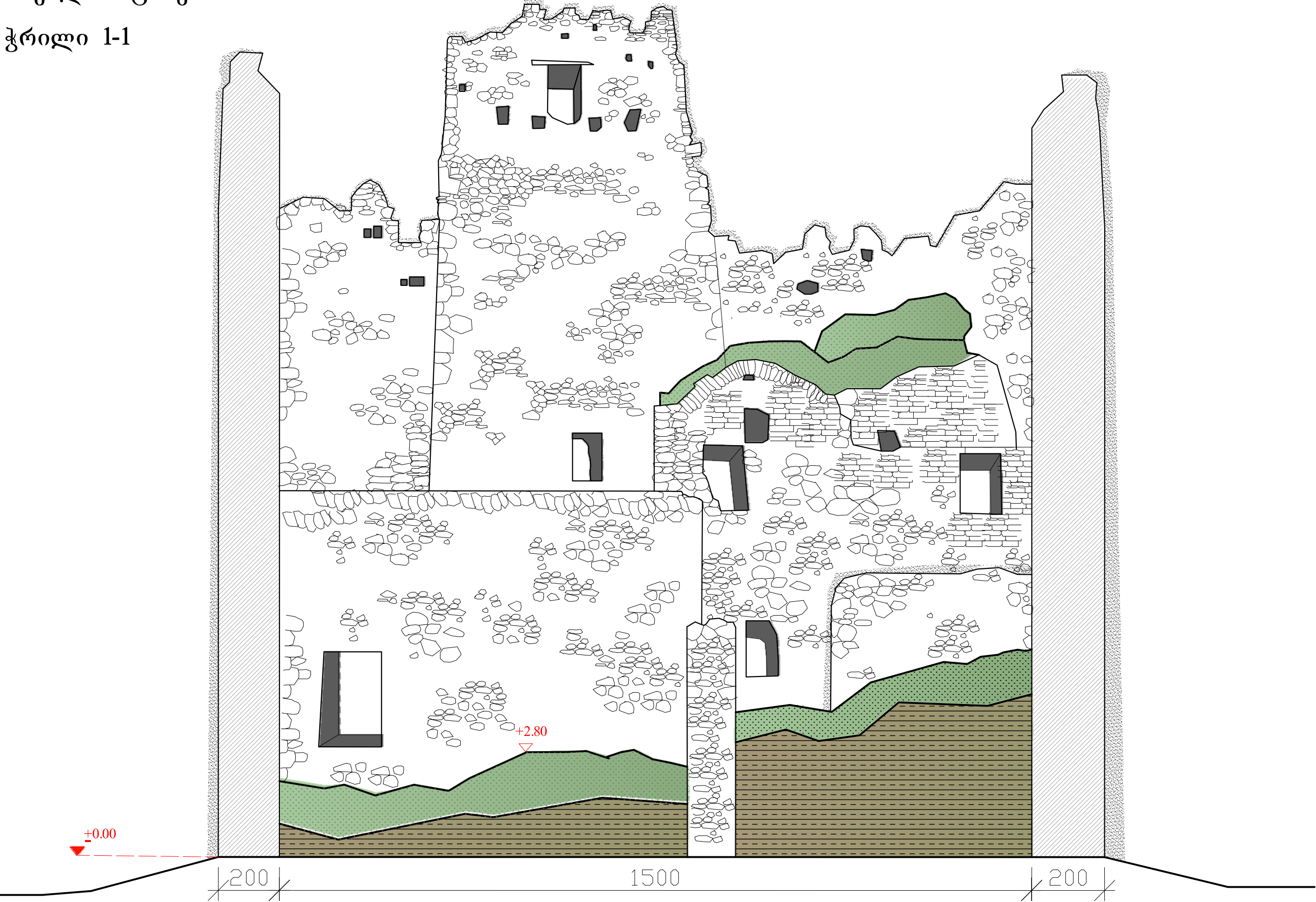
გასაწმენდი ტერიტორიის მოცულობა სულ 435 მ²

	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო		კასპის მუნიციპალიტეტი სხვილოს ციხე-დარბაზის კომპლექსის რეაბილიტაციის I ეტაპის პროექტი		სტადია
					ანაზოში
					ფ. № ს. ფ.
სამს. უფრ.		გ.სოსანიძე	სხვილოს ციხე-დარბაზის კომპლექსის რეაბილიტაციის I ეტაპის პროექტი		
არქიტექტორი		ობერიაძე			
არქიტექტორი		თბაუცაძე	გეგმა გასაწმენდი ტერიტორიის ჩვენებით		მასშ. : თ:

სხვილოს ციხე

ჭრილი 1-1

მწვანე საფარის მოხსნა, ჩამოშლილი ქვების გადაწობა/დასაწობება

 საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო			კასპის მუნიციპალიტეტი სხვილოს ციხე-დარბაზის კომპლექსის რეაბილიტაციის I ეტაპის პროექტი		სტადია	
					ანაზომი	
სამს. უფრ.		გ.სოსანიძე	სხვილოს ციხე-დარბაზის კომპლექსის რეაბილიტაციის I ეტაპის პროექტი		ფ. №	ს. ფ.
არქიტექტორი		ოზერიანიძე			მასშ. 1:1	
არქიტექტორი		ოტაბუცაძე	ჭრილი 1-1		მასშ. 1:1	
					თ:	